

Vesiliikennemerkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen

TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021

Määräysten tausta ja säädösperusta

Vesiliikennelain (782/2019) muutoksen yhteydessä Liikenne- ja viestintävirastolle annetaan valtuus antaa tarkempia määräyksiä valo-opasteiden opasteyhdistelmien käytöstä ja vesiliikennemerkkien vaikutusalueen merkitsemisestä.

Tälle määräykselle lisätään tarkemmat määräykset valo-opasteyhdistelmistä ja vesiliikennemerkkien vaikutusalueen merkitsemisestä.

Määräys on ilmoitettu Euroopan komissiolle teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti, jolloin määräyksen antamista lykätään mahdollisia komission ja muiden jäsenvaltioiden huomioita varten kolmella kuukaudella notifiointista. Määräys annettiin kesäkuussa 2021 niin, että se tuli voimaan notifiointiajan päätyttyä. Määräystä annettaessa ei ollut huomioitu, että notifiointi estää määräyksen antamisen ennen kuin kolmen kuukauden notifiointiaika on päättynyt, eikä vain määräyksen voimaantuloa. Menettelysäännön noudattamatta jättäminen voi estää määräyksen soveltamisen. Sen vuoksi virasto antaa määräykset uudelleen. Sisällöllisiä muutoksia kesäkuussa annettuihin määräyksiin ei ole tehty.

Määräysten valmistelu

Määräysluonnos on valmisteltu virkatyönä Liikenne- ja viestintävirastossa.

Määräysluonnoksessa on huomioitu vesiliikennelain muutokset. Määräysluonnos ja perustelumuistioluonnos olivat sidosryhmillä lausuttavana 3.5.-14.6.2021. Lausunnon antoivat Varsinais-Suomen ELY-keskus, Väylävirasto, Merivoimien esikunta ja Kalatalouden Keskusliitto.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoi, että määräysluonnos on linjassa HE 54/2021 vp:n ja Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen maantielautoista (412/2020) kanssa. Lausunnossa tuotiin esiin maantielautoista annetun asetuksen 8 §:n 3 momentissa ELY-keskuksille annettu oikeus asettaa valo-opasteita lauttaväylälle, jossa liikennöi yleisen kulkuväylän poikki kulkeva lossi. Lausunnossa todettiin, että Varsinais-Suomen ELY-keskus tulee tekemään yhteistyötä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa maantielauttapaikkojen valo-opasteiden kehittämisessä ja hyväksyttää niiden ulkoasun sekä sijoittamisperiaatteet Liikenne- ja viestintävirastolla ennen niiden käyttöönottoa.

Väylävirasto kannatti lausunnossaan määräysluonnosta ja sen tavoitteita. Täydennykset ovat lausunnon mukaan omiaan selventämään ja täydentämään vesiliikennelain nojalla annetuissa määräyksissä olevia puutteita ja epäselviä kohtia.

Merivoimien esikunta toi esiin lausunnossaan sen, ettei puolustusvoimien toimintaa ole jätetty vesiliikennelain eikä määräyksen soveltamisalan ulkopuolelle. Määräysluonnoksessa edellytetään merkitsemään yleisen väylän alittavat tai väyläalueella kulkevat kaapelit maastoon kaapeli- tai johtotauluilla. Lausunnon mukaan puolustusvoimien salassa pidettäviin kohteisiin kulkee kaapeleita myös merialueella ja niiden merkitseminen paljastaisi salassa pidettäviin kohteisiin tapahtuvan tietoliikenteen sijaintietoja tavalla, joka olisi omiaan vaarantamaan maanpuolustusta. Tästä syystä merivoimien esikunta toivoi määräyksen muuttamista niin, ettei kaapeleita tai putkijohtoja tarvitsisi merkitä maastoon, jos merkitseminen voisi vaarantaa maanpuolustuksen etua. Määräystä muutetaan merivoimien esikunnan ehdotuksen mukaisesti.

Kalatalouden Keskusliiton lausunnossa määräysluonnosta pidettiin perusteltuna eikä sen sisältöön ollut huomautettavaa.

Määräyksen vaikutuksista

Määräykseen lisättävät valo-opasteyhdistelmät ja vesiliikennemerkkien vaikutusalueen merkitseminen selkeyttävät valo-opasteiden ja vesiliikennemerkkien käyttöä ja niiden merkityksen tulkintaa ja lisäävät siten osaltaan vesiliikenteen turvallisuutta.

Määräyksellä ei arvioida olevan erityisiä vaikutuksia viranomaisten toimintaan, ympäristöön, esteettömyyteen tai yhdenvertaisuuteen.

Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksen tarkoitusta koskevaan kohtaan 1.1 lisätään, että Liikenne- ja viestintävirasto antaa tällä määräyksellä vesiliikennelain 56 §:n 4 momentissa tarkoitettut tarkemmat määräykset valo-opasteiden opasteyhdistelmien käytöstä. Kohtaan lisätään myös, että Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräyksellä tarkemmat määräykset vesiliikennemerkkien vaikutusalueen merkitsemisestä vesiliikennelain 57 §:n 2 momentin nojalla.

Määräykseen lisätään uusi kohta 5, jossa määrätään vesiliikennemerkkien vaikutusalueesta. Kohdan mukaan vesiliikennemerkkin vaikutusalue alkaa pääsääntöisesti vesiliikennemerkistä, ellei sitä ole apumerkillä erikseen tarkennettu. Vaikutusalueen pituus ilmoitetaan apumerkillä metreinä, esim. 800 m, jolloin vaikutusalue alkaa merkistä ja päättyy 800 metrin etäisyydellä merkistä.

Silloin kun vesiliikennemerkkin vaikutusalue ei ala merkistä, esitetään vaikutusalue kahdella eri lukemalla metreinä, joista ensimmäinen lukema ilmaisee vaikutusalueen alkamiskohdan etäisyyden merkistä ja jälkimmäinen lukema vaikutusalueen päättymisen etäisyyden merkistä. Ilmoitettujen etäisyyksien välissä käytetään väli-viivaa, esim. 200 - 1000 m, jolloin vaikutusalue alkaa 200 metrin etäisyydellä merkistä ja päättyy 1000 metrin etäisyydellä merkistä.

Määräykseen lisätään uusi kohta 6, jossa määrätään valo-opasteiden opasteyhdistelmistä. Kohdan mukaan sulkukanavilla käytetään kuuden, kolmen tai kahden opasteen mukaisia opasteyhdistelmiä.

Avattavien siltojen yhteydessä käytetään seitsemän, viiden, kolmen tai kahden opasteen mukaisia opasteyhdistelmiä.

Avokanavilla, kapeikoissa, jyrkässä kaarteessa, maantielauttapaikoilla, jäätien ja väylän risteyksessä sekä satama-alueella käytetään kolmen, kahden tai yhden opasteen mukaisia opasteyhdistelmiä.

Opasteyhdistelmät merkityksineen esitetään määräyksen liitteessä 3.

Määräykseen lisättävien uusien kohtien vuoksi määräyksen kohtien numerointi päivitetään.

Määräyksen kohtaan 7 päivitetään liitteen numerointi ja lisätään vaatimus toimittaa ilmoituksen liitteenä valokuva vesiliikennemerkistä ja valo-opasteesta.

Määräyksen kohdassa 9 vapautetaan velvollisuudesta merkitä kaapeli tai putkijohto maastoon tilanteessa, jossa merkitseminen voi vaarantaa maanpuolustuksen etua. Lisäksi kohtaan päivitetään liitteen numerointi.

Määräyksen kohtaan 10 lisätään vaatimus toimittaa määräyksen kohdan 7 mukainen valokuva vesiliikennemerkistä ja valo-opasteesta Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään 31.10.2022. Lisäksi vesiliikennemerkkien ja valo-opasteiden on kohdan mukaan täytettävä määräyksen vaatimukset viimeistään 1.5.2024.

Määräyksen liitteessä 1 suuntamerkin kokoa koskeneet virheelliset mittatiedot korjataan.

Määräysten aikataulu

Määräys annetaan heinäkuussa 2021 ja se tulee voimaan 3.7.2021.

Määräyksistä viestiminen

Määräyshanke päätös on julkaistu Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla.

Määräysluonnokset ja perustelumuistio olivat sidosryhmillä lausuttavana 3.5.-14.6.2021.

Valmiit määräykset julkaistaan Finlexissä ja Liikenne- ja viestintäviraston internet-sivuilla.